Nr. 148.
Poniedziałek.
D. 23. Czerwca.
Rok 1823.

KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA
Przybycie Fryd: Wil: III Króla Prus: do Warszawy 1802.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

JO. Xiąże Namiestnik Królewski, powrócił do Warszawy.

JW. Naryszkin Wielki Podkomorzy J.C.M. Kanclerz wszystkich Orderów Ross: po kilko tygodniowym pobycie w Warszawie, dziś zniej wyieżdza do wód zagranicznych.

Komora Celna *Krzemień* w Woiew: Podlas: do odbywania expedycji tranzytowych zboża i lanych produktów Państwa Ross: mianowicie z okolic *Terespola* do *Krzemieńca* rzeką *Bugiem* spławianych, upoważnioną została.

W czasie częstych deszczów w zeszłym tygodniu padaiących, spadło w okolicach Warszawy a szczególniej w *Powązkach* kilka małych *Rybek* których łebki są nadzwyczajnej wielkości. O milę od *Nowego miasta* nad *Pilicą*, w zeszły Czwartek spadło z deszczem kilkanaście tysięcy malutkich *Karpików*, Wieśniacy gotowali ie, miały smak dobry, wiele także wpuszczono do stawów na zarybek.

Przed kilką dniami umarł ieden z tuteyszych Szynkarzy, w Testamencie takie tylko zostawił rozporządzenie: aby iego Żona nienosiła żałoby, i aby niestarała się powtornie iść za Mąż. —

w Zeszłym tygodniu w Miasteczku 5 mil od Stolicy, Żyd przechodząc wedle studni z której tak zwanym Żurawiem wyciągano wodę, został zabity przez upadnięcie dużego kamienia. iak zwykle dla ciężaru znajdującego się na Żurawiu.

Grana wczoraj w Teatrze Narodow: pierwszy raz nowa Kome: *Mąż i Żona* powszechnie się podobała, świadczą to częste oklaski dawane w czasie iej grania i po zapadnięciu zasłony. Licznie zebrani Widze żądali wiedzieć kto iest iej Autorem, i wymieniony został Alexander Fredro który iuż dwoma oryginalnemi Komedjami przysłużył sie scenie Narodowej. Intryga zręcznie prowadzona, bez epizod, sceny żywe i w wielu miejscach nowe sytuacje, interes ciągle utrzymany, wiersz gładki, wykazuią niepospolity talent Autora. Może cały obraz przedstawia zanadto niekorzystnie pożycia domowe, lecz zawsze ta Komedja zasługuie na zaszczyt aby rozsądna krytyka obszernie wykazała iej piękności i wady.

Część naszych Artystów Dramat: przybyła do *Poznania* d, 17 b.m. a d, 19 z podanego Repertoaru, na żądanie dano Trai: *Cyd* i Kome: *Mąż zawstydzony*.

Kapelmistrz Dworu J.C.K.M. Karól Kurpiński ciągle bawi w *Paryżu*, zwiedza wszelkie instytuta muzyczne, aby wzbogacony nowemi wiadomościami, nowe przyniosł korzyści dla muzyki Ojczystej. Dla dogodzenia tym naszym Czytelnikom którzy są lubownikami Muzyki i Sceny, umieszczamy w *Dodatku* do dzisiejszego Kurjera, wyiątki z listów tegoż Kompozytora pisanych (w przedmiotach kunsztu) do Warszawy z różnych miast główniejszych. —

Nowy wynalazek. Wynaleziony i urządzony został dla niewidomych wieczysty mechaniczny Kalendarz. Osoby choćby od urodzenia niewidome, mogą zapomocą tego narzędzia, gdy wezmą kilka lekcji, bez żadnej innej pomocy, z łatwością i wczasie najkrótszym, wiedzieć wszelką datę w roku zeszłym, w bieżącym i przyszłym, którego kolwiek miesiąca; toiest w którym dniu tygodnia ta przypadała, lub kiedy przypadnie; i tak na lata następne: nadto inne ieszcze działania na tem narzędziu wykonywać mogą ci nawet niewidomi którzy nieznaią ani liter ani liczb, ta więc nowa manipulacja, osobom niewidomym przyiemne sprawi zatrudnienie i dogodność, a przypatruiących się zapewne zastanowi. Gdyby niewidomi posiadali wiadomości naukowe, lub gdyby sobie życzyły o niektórych takowych powziąść wiadomość, mogą zapocą innych nowo wynalezionych narzędzi mechanicznych (bez rachuby) wynaleść z długości geograficznej wyrażenie czasu; i przeciwnie z czasu wyrażenie długości geograficznej. Osoby interesowane dokładniejszą otem powziąść mogą wiadomość, w sklepie ubogich przy ulicy Krak: Przed: K.W.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z *Paryża*.

Król Francuzki na miejsce zmarłego Xcia *Dawusta*, mianował Marszałkiem Francji Margrabiego *Loryston* Ministra domu Króle: ten nowo mianowany Marszałek uda się do Hiszpanji i będzie dowódcą drugiego korpusu tam walczącego — Hra: *Buturlin* Fligiel Adjutant N. CESARZA Ross: przybył do Paryża, d, 7 b.m. miał posłuchanie u Króla i tegoż dnia wyiechał do *Madrytu*. — Przy nowej Reiencji Hiszp: mianował Król Francu: Posła, a tym iest Margrabia *Talara* który także iuż wyiechał na miejsce swego przeznaczenia — w *Bordo* w nocy d, 1 bm. wybuchnął gwałtowny pożar, trwoga powstała niezmierna, tem bardziej że pożar wszczął się w bliskości pałacu w którym bawiąca od niejakiego czasu w *Bordo* Xżna *Angulem* obrała mieszkanie; iednak tyle dołożono starania, iż oprócz iednego domu, płomienie nierozszerzyły się dalej. — Gens

Koni we Francji znowu się podniosła, Zboże stoi w zwyczajnej cenie, Wina tanieią.

z Hiszpanji.

Xże *Angulem* postanowił iż w *Madrycie* tylko tyle ma pozostać wojska Franc: ile potrzeba do odbywania zwyczajnej służby, reszta iuż wyruszyła w różne strony, tak dla walczenia z Konstytucjonistami, iakoteż dla zaięcia prowincji których obywatele są za Królem i pragną mieć u siebie Francuzów dla zapewnienia spokojności. — *Jenerał* Francuzki *Molitor* nim wyszedł z *Frago*, polecił Jenerałowi *Ladron* aby póty oblegał zamek *Monron* póki znaczniejsze nienadejdą posiłki. Jenerał ten zostawił znaczną załogę w zamku *Saragossy*. *Aragonja* prawie całkowicie oświadczyła się przeciw Konstytucji. — Chociaż na ostatnich obradach Kortezów postanowiono aby Król Hiszpański wyiechał z *Sewilli* do *Kadyxu*, iednak powszechnie utrzymuią że Lud niedopuści aby Król się oddalił, Pułk morski oświadczył iż niedozwoli aby Monarcha oddalił się ieśli to niezgadza się z iego wolą. w Sewilli miało być nadzwyczajne zaburzenie, kilkunastu członków Kortezów uciekło, a najzapaleńsi stronnicy nowego rządu znikaią co chwila. — Korpus Francuzki złożony z 15,000 Ludzi ciągnie ku *Sewilli* i *Badaioz*, a tak te miejsca wkrótce będą oswobodzone. — Dwa okręty Francuzkie krążą ciągle przed portem *Kadyxu*. — Dowódca roialistów *Guerget* stoczył walkę z Konstytucjonistami, walczył mężnie, lecz chcąc się przeprawić przez rzeczkę pod *Laredo* utonął, co tak przeraziło iego żołnierzy, iż uszli, Konstytucjoniści wyciągnęli *Guergeta* z wody, i usilnie ratowali tak dalece że okazał znaki życia, co widząc zawiezli go do *Laredo* i rostrzelali! — Donoszą z Madrytu że znakomici Hiszpanie ofiarowali Xciu *Angulem* dostoleństwo Regenta Hiszpanji, lecz Xże nieprzyiął tego zaszczytu, oświadczaiąc że tak Francji iak sprzymierzonych Monarchów iednym iest zamiarem widzieć Hiszpanją uszczęśliwioną, używaiącą pokoiu i maiącą przywróconego prawego Monarchę. — Pokazuie się teraz że bitwa odbyta pod *Wich z Miną* była więcej znacząca niż z początku doniesiono, w której Mina prawie cudem się ocalił, ma się on teraz znajdować w okolicach *Urgelu*, a w swem przechodzie rabuie, pali i popełnia wszelkiego rodzaju bezprawie. — — Wiele pism utrzymuie że wojna między Francją a Hisz: wkrótce się ukończy; dla Hiszpanów iest nader pożądany pokój aby przecież po tylu wewnętrznych zaburzeniach spokojność zagoiła rany bez rządu, a Francją ta wojna bardzo wiele kosztuie pieniędzy, gdyż iak wiadomo wojska Franc: niebiorą w Hiszpanji żadnej kontrybucji i wszystko płacą gotowizną. —

DONIESIENIA.

Syndycy tymczasowi massy upadłości S. f. Stoephasiusza uwiadamiaią iż dnia 3 Lipca r: b: przez publiczną licytacją sprzedane będzie 1 Ohm i 5 wirtlów Wina Reńskiego zwanego Riedeshumer bergwein z r. 1811 za gotowe pieniądze więcej daiącemu, a to w domu JP: Dückierta Nr 556 przy ulicy długiej.

Niżej podpisany maiąc zamiar ukończenia handlu swego, przy ulicy Senatorskiej pod Nr 451 i wyprzedania się przeto zupełnego z swych towarów składaiących się z porcelany, kryształów i bronzow paryzkich, octów do toalety i stołowych, owoców w occie marynowanych, oraz innych artykułów, ma honor uwiadomić Prześwie: Publicz: iż takowe odtąd z rabattem 30 procentów przedawać będzie. S. Saint Cyr.

Od S. Jana r.b. na Krakowskiem Przed: Nr 385 w domu W. Ryxa, dolny appartament w oficycynie (w dobrym stanie i żadnej reperacji niepotrzebuiący) składaiący się z sali, 3 pokoi z gabinecikiem, kuchni, drwalni ect. zainformować się można w Kantorze Loterji P. Wertheima.

Przy ulicy Okopowej za Wolskiemi Rogatkami pod Nr 3108 iest Mielcuch z dobremi lasami do sprawiania Słodów, z skutkuiącą wodą, oraz 2 pokoie z kuchnią, piwnicą i staienką, razem lub oddzielnie od S. Jana lub każdego czasu do wynaięcia.

Kominki nowe Marmurowe Paryzkie z flizami, oraz tafle zwierściadlane Francuzkie rozmaitej wielkości i ceny są do sprzedania, udać się o nie do JPana Stepkowskiego pod Nr. 646 przy ulicy Nowolipie w domu Rządowym. —

w Rynku nowego miasta w domu pod Nr 310 iest Billard porządny do naięcia.

D. 24 b. m. i r. o godzinie 2 z południa, przy ulicy Zielnej Nr 1341 sprzedane zostaną ruchomości, Billard kompletny, Zegar graiący, Fortepjan, Kanapy, Krzesła, Lustra, Kantorki, Szafy, Dywany, Stoły, itp. za gotowe pieniądze. Tomasz Szaniawski Kom:

We Włochach przy Warszawie są do sprzedania Barany czyste Merynosy, oraz owce maciory hiszpańskie, także piękny Buhaj czysty tyrolski, w cenach umiarkowanych i stale oznaczonych. Udać się na miejsce do JPana Leszniewskiego Rządcy.

Teatr. Jutro Kome: Opera *Miłostki Ułańskie* i Kome: Opera *Obiadek z Magdusią.*

Dziś przyłącza się DODATEK.

D. 23. Czerwca R. 1823.

DODATEK do Kurjera Warszawskiego Nru 148.

Podróży Karola Kurpińskiego, wyjątek z iego listów. w *Wrocławiu* widział Melodramma *Presjosa* z piękną bardzo muzyką. Pa. Marja *Weber*. Exekwowano tam także z wielką precyzją, wielką Mszą Pa. *Schnabel* i Kantatę Szyllera *Dzwon*. w Dreznie wielkie Oratorjum *Smierć Abla* Pana *Morlachi* nazwanego Włoskim *Bethovenem*, pełne uczucia i wielkiej fantazji. Orkiestra doskonała, spiewacy wielcy. *Sasarolli* spiewał lamentacją głosem prawdziwie anielskim. Muzykę Kościelną układaią tutej w sposób historyczny, co przypomina znaczniejsze epoki kompozycyj i tak oddano msze rożnoczasne a zawsze piękne *Haiego, Naumana* i *Szu tera* dawno iuż zmarłych kompozytorów tutejszych. Na Operze Włoskiej słyszał *Rossiniego* muzykę *Kopciuszka*, mniej Drammatyczną iak *Nikolego* ale za to piękniejszą, oraz sławne *Małżeństwo taiemne*, *Cymarozy*. Opery idą bardzo dobrze *Beninesta* iest rzadki Buffo a gdyby tu było 10 Teatrów każdy mógłby mieć dobrą orkiestrę. Widział tam Partycje różnych wyiątków z Oper Angielskich pierwszego dopiero Oryginalnego Kompozytora Pa. *Bischop*. Niemieckiej Opery niemógł się doczekać a która ma teraz stać na wysokim stopniu przez kierunek *Webera*. w *Lipsku* pierwszy raz exekwowano *Fernanda Kortez*, Orkiestra i Chóry szły dobrze i z ogniem. w *Kassel* sławny *Spohr* pokazywał partytury swoiej kompozycji i opowiadał o nowym urządzeniu swoiej Orkiestry która w symfonjach wydała się nawet lepszą od Drezdeńskiej, przynajmniej co do Skrzypców. Pa. *Spohr* ma zamiar przyiechać kiedy do Warszawy. w Paryżu nasz Kurpiński zabrał wiele znaiomości ważnych np z *Cherubinim* który oprowadzał go po klassach Konserwatorjum Muzycznego, którego iest Intedentem, z PP. Lesser, Berton, Krejcer, Bajlot. Na wielkiej Operze Orkiestra, Chóry, Dekoracje i Balety przechodzą wszelkie wyobrażenie doskonałości. Spiewacy nie są ieszcze na tak wysokim stopniu. Muzyka *Nikolego* w Oper: *Lampa Cudowna*, iest miła, ma miejsca szczęśliwe ale nie wiele energji. *Safo* muzyka pełna uczonych harmonji ale iest bez duszy i rozmaitości. Był na probie ieneralnej nowej wielkiej Opery *Wirginja*, muzyka *Bertona* energiczna i przyiemna. Oprócz tego wystawiono Wielkie Opery *Edyp*, *Fernand Kortez* i *Smierć Abla*. Na Operze Włoskiej zgromadzaią się osoby tylko pierwszego tonu. Orkiestra z sobą w najlepszej zgodzie, słyszał *Tankreda*, *Sroke złodziej*, *Otella* i *Róże białą* nowa Opera *Meiera*. Pani *Pasta* ma talent zachwycaiący, Panna *Demeru* ma głos swieży, donośny, gładki i miły, lecz niestety nieruladuie tak iak Pani *Pasta* dla tego też nieiest tak przyjmowaną. w Ogólności Opera Włoska idzie doskonale. Opera Komiczna trzyma szczęśliwy środek między Wielką Operą która wstrząsa wszystkie namiętności i Operą Włoską która zdaie się wyrażać uczucia niebian wdziękiem nadziemskiej muzy. Kompozytorowie utworzyli Muzykę prawdziwie Francuzką która dla swoiej spojności z ięzykiem, trwać długo może i powabnie wzrastać. Teraz ubyło kilka znakomitych osób, *Martini* i. t. p. Orkiestra odznacza się uderzaiącą dokładnością. Widział *Dwa słowa*, *Kalif Bagdadu*, *Filozof w Podróży*, *Czerwony Kapelusik*, *Nocleg w Zamku* i *Poganiacze Mułów* z piękną nową muzyką P. *Herolda* w rodzaiu Włosko Francuzkim, *Hilary*, *Randewu na przedmieściu* ect. oraz *Walentyne* pośmiertne dzieło *Mehula*, piękne i starannie wypracowane, w każdym zarysie znać wielkiego Mistrza, finał 2 Aktu przepyszny, niezmiernie wiele ma ruchu. Wogólności z porownań przekonać się można że ze wszystkich rodzaiów Opery, Komiczne Francuzkie są iuż w Warszawie niezle wystawione i tak w *Dwóch Słowach* nasz służący, w Kalifie ś. p. Żółkoski, w *Kapelusiku* Nasza Róża Miłości, Aneczka i Bakałarz, w *Hilarym* Królowa róży nie są w cale niżej, tutaj tylko w ogólności role równiej i lepiej umiane iak u nas, dla tego też w każdej roli iak wielka natura... ale za to przez miesiąc codzień prawie iedno graią. Role przyjmuią tylko w iednym rodzaiu i charakterze. Balety Wielkiej Opery stanowią ważną część iej zawodu i iuż są u szczytu doskonałości. Chór Baletu składa się przeszło z 60 osób z talentami, które wszelkie wyobrażania przechodzą. Orkiestra ogromna i przewyborna. Nierrownany Skrzypek *Baljot* aż mi drżenie serca sprawił (pisze Kurpiński) musiałem z całego gardła krzyczeć brawo! Panna *Bigotyni* tancerka łzy wyciska Pantomimą. Najpięknieysze Balety iakie widziałem są: *Kopciuszek*, *Paziowie*, i *Klary*. *Talmę* widziałem w *Atalji* w *Templarjuszach* i *Sylli* „ życzę każdemu choćby z końca świata „ przyiechać do Paryża dla widzenia *Talmy* graiącego *Sylle*,, Teatr *Wodewillowy* pomimo przedziwnych Aktorów upada.

DONIESIENIA

Roku 1823 d, 30 Czerwca w Mieście Łęczycy, Obwodzie Łęczyckim Woie: Mazowieck: sądownie zaięte Prowenta Domu narożnego przy ulicy Poznańskiej pod Nr 80 sytuowanego, toiest izba z alkierzem, sklepik od fron-

tu piwnica z schowaniem na górze, stajnia z wozownią w podworzu, niemniej stodołą na przedmieściu i obora pomiędzy domkiem JP. Sobockiego, z iednej i browarem JPani Paluszkiewiczowej wdowy obywateli i possessjonatów w Łęczycy, z drugiej strony sytuowane, w iedną roczną dzierżawną Possesją w drodze publicznej licytacji wypuszczone zostaną. Warunki każdy przed licytacją odczytać może. Chęć nabycia dzierżawy maiący przed licytacją za vadium złopol: 150 monety w gotowiznie złożyć obowiązany, inaczej do licytacyji przypuszczony nie będzie. Dan w Łęczycy d, 13 Czerwca 1823. J. Nowicki P. Komor: Są: Powiatu Łęczyckiego.

w Dniu 25 Czerwcc r.b: i następnych, o godzinie 9ej z rana, w nowym Pawilonie Pałacu Kazimirowskiego przy ulicy Krak: Przedmieście pod Nr: 394 sprzedawane będą przez publiczną licytacyą rozmaite Książki, Bielizna, Suknie, Krzesła, Stoły, Szafy i t p. sprzęty.

z *Puław.* Dworek pod dachowką o 6 pokoiach z wygodną kuchnią, tudzież wozownią, stajnią i staienką na konie i krowy, niemniej i fruktowym ogrodem, w Puławach przy ulicy Konskowolskiej, i głównym trakcie Lubelskim, prawie naprzeciwko Kościoła Puławskiego sytuowany, do Sukcessorow testamentowych zmarłej ś.p. Franciszki Polcowy należący, przez publiczną licytacją w d, 30 Czerwca r.b. na gruncie w Puławach sprzedany będzie. Wartość onego przez biegłych, w sztuce przysięgłych, ustanowiona iest w kwocie zło: p. 8,000 od której zaczynać się będzie licytacja.

Los do 5 Klassy Nr, 19,264; również Nra Cwiartkowe 23,638. 23,650. i 14,807. zgubione zostały, wygrana tylko prawemu właścicielowi wypłaconą zostanie.

Ekonom żonaty, wśredniem wieku, posiadaiący dostateczne zaswiadczenia swoiej zdatności na Ekonoma, Wójta Gminy, potrzebny iest od S. Jana rb. do iednej wsi w bliskości Warszawy, życzący uda się pod Nr 2647 ulica Merjensztadt na 1 piętro.

Nowo urządzona Apteka, w domu poiezuickim pod Nr. 74 w Rynku starego miasta sytuowana, w świeże lekarstwa opatrzona, po ścisłej urzędowej rewizji. na mocy wyższego zezwolenia otwartą została, i odtąd pod znakiem białego orła *exystować będzie. O czem podpisany ma zaszczyt, Przeswietną Publiczność zawiadomić. Tomasz Trylski Aptekarz.*

Folwark do sprzedania o 2 mile za Wisłą pod Warszawą. w Tym folwarku zabudowania dostateczne a szczególniej dom mieszkalny obszerny i wygodny z oficyną, przytem ogród warzywny i fruktowy, wysiewu 35 korcy żyta i w proporcyj iarzyny, łąki zbyteczne i pastwiska obszerne, pańszczyźnianych posad 6dniowych ciągłych 6, las na swoią potrzebę tudzież olszyna na przedaż. Dowiedzieć się przy ulicy długiej Nr: 543 domu, pod Nr 4 stancji na dole.

w D, 30 Czerwca r. b. i w następnych o godzinie 9 zrana sprzedawane będą przez publiczną licytacją towary korzenne, aptekarskie, in crudo, i farby; do massy Stanisława Kaczorowskiego należące, ato w domu Kronowskiego przy ulicy Podwale pod Nr. 500 stoiącym. *Cichocki* Syndyk.

Ogłaszaiąc w dniu dzisieyszym iako plenipotencja wydana na osobę moią Karóla Księżańskiego dotąd Plenipotenta domu w Warszawie pod Nr 557 położonego ustała, przeto uwiadamiam wszelkich interessantów, iżby od tąd zemną i domnie z żadnemi proiektami do iakich kolwiek bądź czynności się niewdawali gdyż zupełnie przyiętemi niebędą od Pryncypała. —

Pewny posiadaiący praktyczną gruntownie znaiomość gospodarstwa, będący na publicznych Urzędach Administracyjnych, i na Urzędzie Sądowniczym a mianowicie w charakterze Kalkulatora, Wojta Gminy, Komissarza Ekonomicznego, Pisarza Sądu Pokoiu i zastępcy Podsędka, życzy przyiąć prywatne obowiązki iako Plenipotenta, Rządcę Dóbr, Wójta Gminy. Do czego stosowną kwalifikacją posiada, i opatrzony iest w dowody autentyczne wiery godne, bliższą wiadomość powziąść można w Drukarni Kurjera.

w Województwie Lubelskiem, Pcie Lubartowskim, przy Wieprzu, i blisko miasteczka, iest Folwark z dość znacznemi wysiewami i łąkami, oraz zdostateczną robocizną włościańską, i z porządnemi budowlami folwarcznemi, do wydzierżawienia na lat 7, od S. Jana r. b. Życzący sobie takiej dzierżawy zechcą się zgłosić na 1e piętro pod Nr 736 przy ulicy Leszno w Warszawie gdzie się o wszystkim dowiedzą i ieżeli zechcą, Kontrakt zawrzeć będzie można.

Niżej podpisany otworzywszy na Nowym świecie i rogu ulicy Wróblej, obok JP. *Wolfa* Aptekarza Piwnicę dla wygody Publiczności, ma honor uwiadomić iż tam dostanie rozmaitych Win Francuzkich i Węgierskich, iaketeż i innych Trunków zapomierną cenę.

Rachmil B.W. Rosengarten.

Dnia 17 b. m. na ulicy Mazowieckiey zgineła Suczka z gatunku wyżłów angielskich maleńka, nie młoda, biała, z wielkiemi brunatnemi kasztanowatemi łatami po całem ciele, uszki nie bardzo wielkie, ogon ucięty. Gdy zginęła była właśnie na samem oszczenieniu, Kto ią odniesie do Rządcy domu na Mazowieckiey ulicy pod Nm 1351 lub o niej da pewną wiadomość, otrzyma 2 dukaty nagrody.

D, 16 b. m. i r. zgineła Suczka maleńka Szpicka, biały ogonek z długim włosem w pół obstrzyżona, uszki żółtawe, nóżki delikatne, ktoby takową znaiazł raczy oddać za dobrą nadgrodą pod Nr 307 na nowe miasto.